

DULKOMA ORDZEN DILÁLAŠVUHTII

Leatgo lágideame dáhpáhusa sámis,
sámiide dahje áššis, mii guoská sámiide?
Leatgo plánedettiin váldán vuhtii
sámiid gielalaš vuoigatvuođaid?

Dán gihppagis gávnnat
ávkkálaš dieđuid sámegeilat
dulkoma ordnemii.

Guđe gillii dulkon dárbbahuvvo?

Suomas hupmet golbma sámegeiela: davvisámegeiela, anárašgeiela ja nuortalašgeiela. Dasa lassin Norggas, Ruotas ja Ruoššas hupmet vel guhtta eará sámegeiela. Dilálašvuođa báikki ja oassálastiid vuođul mearriduvvojit dulkongielat.

Gos gávdná dulkka?

Dulka lea mánggagielat gulahallama ámmátolmmoš. Sámedikki sámegeiela doaimmahagas lea listu sámegeielaid dulkkain, ja listu gávdno sámedikki neahttasiidduin. Sámegeiela doaimmahat veahkeha maiddái gávdnat dulkka. Sámegeielaid dulkkat leat oalle unnán ja danin galgá áiggil lágidišgoahtit dulkoma.

Galle dulkka dárbbaha?

Dulkkat barget dábálaččat bárralaga. Dilálašvuođa guhkkodat ja dulkongielat váikkuhit dasa galle dulkka dárbbaha.

Mii dulkonvugiid heive dilálašvuhtii buoremusat? Dárbbahago dulkoma várás sierra teknihka?

Dulka dulko jogo konsekutiivalaččat dahje simultánalaččat.

- **Konsekutiivadulkomis hubmi ja dulka hupmaba vurrolaga.** Konsekutiivadulkomis ii dárbbat sierra dulkonrusttegiid, nube dulkomis sáhttá dávjá geavahit dilálašvuoda jietnateknihka. Dilálašvuhta bistá goasii beali guhkit konsekutiivadulkoma geažil.
- **Simultánadulkomis hupman dulkojuvvo dastánaga nuppi gillii.** Simultánadulkomis dárbbahuvvojit dulkonrusttegit maid lágideaddji ordne.

Mot dulka ráhkkana dulkomii?

Dilálašvuoda materiálaid dego prográmma, oassálastilisttu dahje sáhkavuoruid duogášmateriálaid berre doaimmahit dulkkaide áiggil, vai dulkkat ollejit oahpásnuvvat materiálii. Dulkkas lea suollemassan doallangeatnegasvuhta ja dulka jávkadahttá duogášmateriálaid diehtodorvvolaččat.

Maid dulkoma birra berre šiehttat ovddalgihtii?

Bargoeavttuid, bargoáiggi, buhtadusa ja šluhtteneavttuid lea buorre soahpat čálalaččat. Dulkkas lea dahkkivuoigatvuohta iežas dulkomii ja jus dulkon báddejuvvo, de eavttuid ferte soahpat ovddalgihtii. Jus dilálašvuohta dahje dulkon ordnejuvvo gáiddusoktavuođain, das ferte álot šiehttat dulkkain ovddalgihtii ja čielggadit, makkár teknihka dulkomii dárbbaha.

Mo sáhkavuorudoalli ferte vuhtiiváldit dulkoma?

Lágideaddji berre rávvet sáhkavuorudolliid, ahte sii hupmet lunddolaččat ja garvet lohkamis njuolga báhpiris. Lea dehálaš, ahte lágideaddji sihtá duogášmateriála hubmiin ja doaimmaha dan áiggi dulkkaide. Jus dilálašvuođas lea ságastallan, de ferte vuhtiiváldit dulkoma, ja ovdamearkka dihte fuolahit, ahte buohkat hupmet mikrofovdnii.

Euroopan unioni
Euroopan solidarietas

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

OULUN
YLIOPISTO

GIELLAGAS-
INSTITUUTTA
GIELLA
UNIVERSITEHTA

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁ'MTE'IGG
SÁAMELAISKARIIAT

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahusguovddáš
Sámi máttááhtáskuvvdáš
Sáá'm skooltemkooškos

Diak

INARI
Anar Anar Anar

Dát gihpa lea buvttaduvvon jagi 2021 Sámegeielaid dulkon -fitnus.
Fidnu lea lágidan ja ovddidan sámegeielaid dulkonskuvlejumii,
sihke stáđásmahtán sámegeielaid dulkoma sajádaga.